

W związku z przesłanym przez Wojewodę Śląskiego zawiadomieniem o wszczęciu postępowania w sprawie stwierdzenia nieważności uchwały dotyczącej przeprowadzenia referendum zarządzonego na dzień 17 czerwca 2018 r. Zastrzeżenia organu nadzoru budzi pierwsze z pytań referendum: „Czy jesteś za lokalizacją na terenie Zawiercia kopalni rud cynku i ołowiu?”. Przedstawiam poniżej stanowisko Przewodniczącego Rady Miejskiej w Zawierciu.

„Na podstawie posiadanych informacji stwierdzam, że inicjatorzy referendum lokalnego przygotowując projekt uchwały zbadali otoczenie prawne i w tym zakresie ustalono, że w Polsce na przestrzeni ostatnich 10 lat, podobne lub takie same referenda odbyły się w czterech województwach, łącznie w 10 gminach. Wojewodowie: Zachodniopomorski, Lubuski, Dolnośląski i Wielkopolski nie mieli wątpliwości, że społeczności lokalne mają prawo wyrażania opinii w tak ważnych sprawach jak budowa kopalni na terenie ich gmin. Ewentualne unieważnienie uchwały przez Wojewodę Śląskiego, stworzy coś na kształt *lex silesia*, czyli uzna, że na terenie naszego województwa prawo obowiązuje, ale w innym brzmieniu niż na terenie reszty naszego kraju.

Zgodnie z ustawą o referendum lokalnym może ono mieć charakter rozstrzygający ale także konsultacyjny. Innymi słowy mieszkańcy mają prawo wyrażać swoją opinię w każdej istotnej sprawie dotyczącej społecznych, gospodarczych lub kulturowych więzi łączących tę wspólnotę samorządową (art. 2 ust. 1 pkt ustawy o referendum lokalnym). Inicjatorzy tej zmiany w projekcie nowelizacji (druk sejmowy nr 493 z 29 marca 2012 r.) napisali wyraźnie, że ich celem jest realizacja wyroku Trybunału Konstytucyjnego w taki sposób, aby referendum:

- 1) mogło być przeprowadzone także w sprawach, które nie mieszczą się w zakresie zadań i kompetencji organów danej jednostki,
- 2) referendum nie musi polegać na rozstrzygnięciu sprawy, lecz także na wyrażeniu stanowiska (referendum opiniodawcze, konsultacyjne),
- 3) referendum powinno być dopuszczalne co najmniej w istotnych sprawach dotyczących społecznych, gospodarczych lub kulturowych więzi łączących daną wspólnotę.

Kwestia lokalizacji kopalni rud cynku i ołowiu na terenie Zawiercia jest najistotniejszą kwestią przed którą stoi wspólnota samorządowa Zawiercia na przestrzeni ostatnich kilku lat i przesądzi o kierunku rozwoju miasta na najbliższe kilkadziesiąt lat. Następne pokolenia mogą nam tego nigdy

nie wybaczyć, że decyzje w tak ważnej sprawie podjęto bez wysłuchania obywateli.

Dlaczego mieszkańcy Zawiercia mają być pozbawieni prawa do wypowiedzenia się w tak ważnej sprawie ?

Nie znajduję na to pytanie żadnej odpowiedzi zarówno w sferze prawnej jak i politycznej, a wręcz przeciwnie stwierdzam, że zgodnie z art. 170 Konstytucji Mieszkańcy Zawiercia mają prawo do wypowiedzenia się w kwestii kopalni w drodze referendum lokalnego.

Wojewoda Mazowiecki, uznał za legalną możliwość przeprowadzenia w Gminie Baranów referendum w sprawie lokalizacji Centralnego Portu Komunikacyjnego pomimo tego, że sprawa ta nie leży w kompetencji tej Gminy, a Sejm uchwalił właśnie spec ustawę w tym zakresie. Tu znowu pojawia się pytanie o podwójne standardy prawne tj. dlaczego w województwie mazowieckim można, a w śląskim już nie można przeprowadzać referendum w sprawie lokalizacji inwestycji istotnej z punktu widzenia wspólnoty samorządowej."

Z poważaniem

Przewodniczący
Rady Miejskiej

Paweł Kaziród